Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XXXII. — Wydany i rozesłany dnia 4 czerwca 1873.

92.

Ustawa z dnia 4 maja 1873,

o organizacyi akademii technicznej (instytutu technicznego (w Bernie)

Za zgodą obu izb rady państwa postanowiłem i stanowię jak następuje:

Artykuł 1.

Odnośnie do uchwały sejmu krajowego morawskiego z dnia 2 grudnia 1872 i w zastosowaniu się do §. 12, ustęp 2 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867, l. 141, ustanawiają się następujące zasady organizacyi akademii technicznej (instytutu technicznego) w Bernie.

Artykuł 2.

Wykonanie ustawy niniejszej a w szczególności wydanie statutu organizacyjnego dla akademii technicznej w Bernie, z zastosowaniem się do niniejszych postanowień zasadniczych porucza się ministrowi oświecenia.

Wiedeń, dnia 4 maja 1873.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w.

Zasady

organizacyi c. k. akademii technicznej w Bernie.

§. 1.

Celem akademii technicznej w Bernie jest nadawać gruntowne teoretyczne, a także, o ile to w szkole jest możebnem, praktyczne wykształcenie, w tych kierunkach powołania dla których w akademii tej istnieją szkoły wyłączne.

§. 2.

W tej akademii technicznej istnieją następujące szkoły wyłączne:

a) budownictwa drogowego i wodnego (szkoła inżynierska);

b) budownictwa maszyn (szkoła budownictwa maszyn);

c) chemii technicznej (szkoła chemiczna);

Przedmioty do żadnej z tych szkół wyłącznych nie wcielone, będą stanowiły w połączeniu czwarty oddział ogólny.

§. 3.

Akademia techniczna będzie urządzona na zasadzie wolności nauczania i uczenia się.

§. 4.

Przedmioty naukowe będą wykładali profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni, docenci płatni, docenci prywatni, a języki i kunszta, nauczyciele. Profesorom mogą być dodani do pomocy asystenci a profesorom przedmiotów połączonych z ćwiczeniami praktycznemi dla nauki uczniów, konstruktorowie lub adjunkci.

§. 5.

Docenci prywatni będą przyjmowani do wszystkich przedmiotów, mogących poprzeć cele zakładu.

Docenci prywatni podlegają pod względem habilitacyi takim samym przepisom jak na uniwersytecie. Dyplom doktorski może być zastąpiony dyplomem zdanych ścisłych egzaminów (§. 23) z przedmiotów odpowiedniej szkoły wyłącznej.

§. 6.

Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje cesarz na przedstawienie ministra oświecenia, docentów płatnych i adjuktów minister oświecenia.

Ubiegający się o posadę adjunkta winni wykazać się dyplomem odpowiedniego ścisłego egzaminu albo doktorskim.

Asystentów i konstruktorów mianuje kolegium profesorów na przedstawienie odpowiednich profesorów, na dwa lata i podaje ich ministrowi oświecenia do potwierdzenia. W razie odpowiedniego pełnienia obowiązków nominacya może być przedłużona na dwa lata następne a w przypadkach godnych szczególnego uwzględnienia można ją przedłużyć jeszcze raz na dwa lata następne za zezwoleniem ministra oświecenia.

§. 7.

Akademią zarządza kolegium profesorów (§. 9), na czele którego stoi rektor.

§. 8.

Rektora wybiera kolegium profesorów z pomiędzy zwyczajnych profesorów akademii na jeden rok szkolny i przedstawia wybór ministrowi oświecenia do zatwierdzenia.

Rektor pobiera dodatek z tytułu urzędowania.

W razie nieobecności zastępuje go poprzednik w urzędzie (prorektor).

§. 9.

Kolegium profesorów składa się z profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych i z reprezentantów docentów prywatnych, w akademii uczących, na przeciąg roku szkolnego wybranych, a których jest dwóch lub jeden, według tego, czy docentów jest więcej jak pięciu czy nie. Reprezentanci docentów prywatnych mają w kolegium profesorów tylko głos doradczy.

§. 10.

Kolegium profesorów jest odpowiedzialne za stan naukowy pod względem nauki, karności i zarządu.

Wszelkie sprawy, rektorowi, kolegiom oddziałowym (§. 1) lub przełożonym (§. 12) tych ostatnich, nie poruczone wyraźnie, należą do zakresu kolegium profesorów.

§. 11.

Szczególnemi oddziałami (szkołami wyłącznemi) zawiadują głównie kolegia oddziałowe. Członkami tychże są profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni tudzież płatni docenci przedmiotów w odpowiednim oddziale wykładanych. Docenci prywatni którzy wykładają przedmioty do odpowiedniego oddziału należące, mają prawo wydelegować w myśl §. 9 jednego lub dwóch reprezentantów z głosem doradczym do kolegiów oddziałowych.

§. 12.

Członkowie każdego kolegium oddziałowego obierają z pomiędzy siebie jednego z profesorów przełożonym na przeciąg dwóch lat szkolnych.

Rektor nie może być oraz przełożonym oddziału.

§. 13.

Uczniowie akademii są albo zwyczajni albo nadzwyczajni.

§. 14.

Jako uczniowie zwyczajni ci będą przyjęci, którzy otrzymali ważne w państwie świadectwo dojrzałości, przyczem uczniowie gymnazyalni winni wykazać się dostateczną biegłością w rysunku geometrycznym i z wolnej ręki.

O ile świadectwo dojrzałości może być zastąpione świadectwem innego zakładu technicznego, podobnie urządzonego, o tem orzeka minister oświecenia.

§. 15.

Jako uczniowie nadzwyczajni ci mogą być przyjęci, którzy nie mają kwalifikacyi na uczniów zwyczajnych, lub którzy chcą uczęszczać tylko na niektóre wykłady w przymiocie uczniów nadzwyczajnych. Od uczniów nadzwyczajnych będzie jednak wymagane udowodnienie najmniej 18 lat wieku i tych wiadomości przygotowawczych, które są potrzebne do zrozumienia obranych wykładów.

§. 16.

Uczniowie nadzwyczajni nie mają prawa do absolutoryów (§. 22) i do pobierania stypendyów; do egzaminów ścisłych (§. 23) nie będą przypuszczeni.

§. 17.

Każdy uczeń, do akademii technicznej przyjęty, winien spłacić wpisowe, które wymierzy minister oświecenia. Po przerwie trwającej rok lub dłużej wpisowe opłaca się ponownie.

Od opłaty tej nie można być uwolnionym.

§. 18.

Uczniowie zwyczajni winni złożyć opłatę szkolną, która będzie wymierzona za każde półrocze, jednakowo dla wszystkich oddziałów, i bez względu na ilość godzin wykładowych które sobie wybiorą. Opłata szkolna, którą uczniowie nadzwyczajni mają składać za każde półrocze, będzie wymierzona według ilości godzin nauki w tygodniu.

Wysokość opłaty szkolnej ustanawia minister oświecenia.

§. 19.

Uczniowie zwyczajni, którzy udowodnią swoje ubóstwo i wykażą się dobrem świadectwem postępu w pobieranych naukach (§. 22) mogą być uwolnieni od całej opłaty

szkolnej, lub od onejże połowy. Uczniowie nadzwyczajni mogą być uwolnieni tylko wtedy, jeżeli celują w naukach.

Orzeczenie uwolnienia służy kolegium profesorów.

§. 20.

Za nadzwyczajne wykłady profesorów, za wykłady docentów prywatnych i nauczycieli, nie pobierających pensyi od rządu, opłaca się kwoty przez tychże ustanowione a przez kolegium profesorów zatwierdzone.

§. 21.

Ażeby uczniowie mogli przyswoić sobie w pewnej oznaczonej ilości lat najzupełniejsze o ile być może wykształcenie w jednym z wyłącznych kierunków w §. 2 wzmiankowanych, kolegium profesorów wypracuje dla każdego wyłącznego oddziału program nauk i przedstawi takowy ministrowi oświecenia do zatwierdzenia. Uczniowie jednak nie są obowiązani trzymać się tych programów.

§. 22.

Uczęszczanie na wykłady i zachowanie się będzie uczniom zwyczajnym potwierdzane w książeczkach meldunkowych, mających służyć na cały czas nauki a uczniom nadzwyczajnym w arkuszach meldunkowych wydawanych na rok.

Dla udowodnienia postępu w naukach uczniowie mogą otrzymywać świadectwa postępu z każdego przedmiotu, jeżeli dopełnią warunków, w tym względzie w statucie organicznym przepisanych.

Ci uczniowie zwyczajni, którzy uczęszczali na wszystkie przedmioty, w programie nauk (§. 21) pewnej szkoły wyłącznej zawarte, mogą żądać absolutoryum, w którem mieści się potwierdzenie uczęszczania na kolegia, zachowania się a według okoliczności postępu w naukach.

Uczniowie, którzy otrzymali absolutoryum będą przypuszczeni do egzaminów ścisłych (§. 23).

§. 23.

Egzamina ścisłe służą do udowodnienia, że kandydat posiada wyższe naukowe uzdolnienie do swego powołania.

Egzaminem ścisłym ma się udowodnić że kandydat przyswoił sobie dokładną, pod względem teoretycznym i praktycznym, znajomość wszystkich przedmiotów egzaminu, objętych programem nauk (§. 21) odpowiedniej szkoły wyłącznej.

Za egzamin ścisły opłaca się taksę, którą ustanowi minister oświecenia.

Kandydaci, którzy zdadzą egzamin, otrzymają dyplom.

§. 24.

Do egzaminów ścisłych minister oświecenia zamianuje dla każdej z trzech szkół wyłącznych osobną komisyą egzaminacyjną, która ma składać się z profesorów, docentów i innych biegłych w zawodzie.